

Zbornik sudske prakse

Predmet C-225/15

**Kazneni postupak
protiv
Domenica Politanà**

(zahtjev za prethodnu odluku
koji je uputio Tribunale di Reggio Calabria)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 49. UFEU-a – Sloboda poslovnog nastana – Igre na sreću – Ograničenja – Važni razlozi u općem interesu – Proporcionalnost – Javna nabava – Uvjeti sudjelovanja u postupku javne nabave i ocjena ekonomske i financijske sposobnosti – Isključenje ponuditelja zbog nedostavljanja potvrde o njegovoj ekonomskoj i financijskoj sposobnosti, koju su izdale dvije različite bankarske institucije – Direktiva 2004/18/EZ – Članak 47. – Primjenjivost“

Sažetak – Presuda Suda (drugo vijeće) od 8. rujna 2016.

1. *Prethodna pitanja – Dopuštenost – Nužnost dostavljanja Sudu zadovoljavajućih objašnjenja o činjeničnom i pravnom kontekstu*

(čl. 267. UFEU-a; Poslovnik Suda, čl. 94.)

2. *Usklađivanje zakonodavstava – Provedba postupaka javne nabave radova, robe i usluga – Direktiva 2004/18 – Područje primjene – Koncesija javnih usluga – Isključenje – Kriteriji za razlikovanje između ugovora o javnoj nabavi usluga i koncesije za usluge*

(Direktiva 2004/18 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 1. st. 2. t. (a) i (b), čl. 17. i 47.)

3. *Sloboda poslovnog nastana – Sloboda pružanja usluga – Ograničenja – Igre na sreću – Nacionalni propis koji sudjelovanje u postupku dodjele koncesija za prikupljanje oklada podvrgava uvjetu podnošenja bankovnih potvrda o ekonomskoj i financijskoj sposobnosti subjekta – Nedopuštenost – Opravdanje – Važni razlozi u općem interesu – Cilj borbe protiv kriminaliteta – Obveza ispunjavanja uvjeta proporcionalnosti – Ocjena nacionalnog suda*

(čl. 49. UFEU-a)

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 22.-24.)

2. Direktivu 2004/18/EZ o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima [javnoj nabavi radova], ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama [javnoj nabavi usluga], a posebno njezin članak 47., treba tumačiti u smislu da nacionalni propis kojim se uređuje dodjela koncesija u području igara na sreću, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, ne potpada u njezino područje primjene.

Naime, Direktiva 2004/18 odnosi se na provedbu postupaka javne nabave, a ne na postupke čiji su predmet koncesije za javne usluge, s obzirom na to da su potonje isključene iz područja primjene navedene direktive na temelju njezina članka 17. S tim u svezi, glede razlikovanja između ugovora o javnoj nabavi usluga i koncesije za usluge, iako je način plaćanja stoga jedan od ključnih elemenata za kvalifikaciju koncesije usluga, takva kvalifikacija podrazumijeva da koncesionar preuzima rizik povezan s iskorištavanjem odnosnih usluga i da nepostojanje prijenosa rizika povezanog s pružanjem usluga na pružatelja pokazuje da predmetna transakcija predstavlja ugovor o javnoj nabavi usluga, a ne koncesiju za usluge. Stoga, kada pružatelj usluga ne prima naknadu od javnog naručitelja, a podnosi cjelokupni rizik povezan s obavljanjem djelatnosti prikupljanja i prijenosa oklada, takva koncesija ne može se kvalificirati kao ugovor o javnoj nabavi usluga u smislu članka 1. stavka 2. točaka (a) i (b) Direktive 2004/18.

(t. 29., 31.-34. i t. 1. izreke)

3. Članak 49. UFEU-a treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalna odredba poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, koja ponuditeljima nameće obvezu dostavljanja dokaza o njihovoj ekonomskoj i financijskoj sposobnosti putem potvrda najmanje dviju bankarskih institucija, pri čemu ne dopušta mogućnost da se ta sposobnost utvrdi na drugi način, ako takva odredba može ispuniti uvjete proporcionalnosti utvrđene sudskom praksom Suda, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi.

Naime, države članice mogu, slijedom toga, slobodno postaviti ciljeve svoje politike u području igara na sreću i, po potrebi, pobliže definirati željenu razinu zaštite glede zaštite potrošača i društvenog poretka. Međutim, ograničenja koja nameću države članice moraju ispunjavati uvjete glede, među ostalim, njihova opravdanja važnim razlozima od općeg interesa i njihove proporcionalnosti. S tim u svezi, glede opravdane nacionalne odredbe, u okviru cilja borbe protiv kriminaliteta povezanog s igrama na sreću, interesom osiguranja kontinuiteta zakonite djelatnosti prikupljanja oklada kako bi se zaustavio razvoj usporedne nezakonite djelatnosti i interesom zaštite potrošača, takav cilj može predstavljati važan razlog u javnom interesu kojim se može opravdati ograničenje temeljnih sloboda.

Glede pitanja je li to ograničenje prikladno za ostvarenje zadanog cilja, jasno je da se obvezom podnošenja potvrda od dvije bankarske institucije osigurava da gospodarski subjekt ima financijsku i gospodarsku sposobnost za ispunjenje obveza koje bi mogao imati prema dobitnicima. Uzimajući u obzir posebnost gospodarskih djelatnosti u sektoru igara na sreću, obveza ponuditelja koji postoje manje od dvije godine i čiji je globalni prihod od djelatnosti priređivača igara manji od dva milijuna eura u posljednje dvije godine da dostave potvrde najmanje dviju banaka kojima se potvrđuje njihova ekonomska i financijska sposobnost ne prelazi ono što je nužno za ostvarenje zadanog cilja.

(t. 40., 42., 43., 45., 46., 48., 50. i t. 2. izreke)